EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2016 07 20
COM(2016) 482 final

2016/0231 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 247 final}
{SWD(2016) 248 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Taryba sutarė dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos. Šioje strategijoje išdėstytas Europos Sąjungos (ES) įsipareigojimas siekti privalomo tikslo iki 2030 m. ES viduje visos ekonomikos mastu išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. Prie šio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi sektoriai. Europos Vadovų Taryba patvirtino, kad šį tikslą įgyvendins bendrai visa Europos Sąjunga ekonomiškai efektyviausiu būdu, o išmetamas ŠESD kiekis apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (toliau – ATLPS) sektoriuose ir sektoriuose, kuriems ATLPS netaikoma, iki 2030 m. bus mažinamas atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m.

Prognozuojama, kad toliau vykdant dabartines politikos priemones išmetamas ŠESD kiekis nesumažės pakankamai, kad būtų įgyvendintas Europos Sąjungos tikslas iki 2030 m. bent 40 % sumažinti 1990 m. išmestą kiekį, o ypač 30 %, palyginti su 2005 m., sumažinti išmetamą ŠESD kiekį sektoriuose, kuriems ATLPS netaikoma. Jei dabartinės tendencijos nesikeis ir jei bus visiškai įgyvendinti esami teisiškai privalomi tikslai ir jau priimtos politikos priemonės susijusios, be kita ko, su energijos vartojimo efektyvumu, pastatų energiniu naudingumu, kelių transporto priemonių išmetamo CO_2 kiekio mažinimu, atsinaujinančiaisiais energijos šaltiniais, sąvartynais, žiedine ekonomika ir fluorintomis šiltnamio efektą sukeliančiomis dujomis, prognozuojama, kad iki 2030 m. išmetamas ŠESD kiekis, kuriam taikomas Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo[1] (toliau – SPP), sumažės tik maždaug 24 %, palyginti su 2005 m. kiekiu. Todėl reikia nustatyti nacionalinius mažinimo tikslus, kuriais būtų paskatinta kurti naujas politikos priemones ir taip toliau mažinti išmetamą ŠESD kiekį. Šiame pasiūlyme teisingu būdu nustatomi nacionaliniai tikslai, atitinkantys visos ES siekį iki 2030 m. sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, ŠESD kiekį sumažinti 30 %, palyginti su 2005 m., taip pat užtikrinant Europos Vadovų Tarybos skatinamą išlaidų efektyvumą. Valstybės narės prisidės prie bendros ES ŠESD mažinimo iki 2030 m.veiklos, siekdamos individualių mažinimo tikslų, kurie varijuoja nuo 0 % iki 40 %, palyginti su 2005 m. kiekiu. Pagal šį reglamentą išmetamą ŠESD kiekį skatinama mažinti daugiausia tobulinant pastatų, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir transporto sritis.

Šiuo pasiūlymu taip pat įgyvendinami ES įsipareigojimai pagal Paryžiaus klimato susitarimą. 2016 m. birželio 10 d. Komisija pateikė pasiūlymą Europos Sąjungai ratifikuoti Paryžiaus susitarimą[2]. Šis pasiūlymas pateiktas Komisijai atlikus Paryžiaus susitarimo vertinimą[3].

2015 m. gruodžio mėn. vykusioje 21-oje Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos šalių konferencijoje (JTBKKK) priimtas Paryžiaus susitarimas. Jame numatytas ilgalaikis tikslas užtikrinti, kad pasaulio temperatūros padidėjimas būtų gerokai mažesnis nei 2 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu, ir toliau siekti, kad jis nebūtų didesnis kaip 1,5 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu. Remiantis Tarptautinės klimato kaitos komisijos (IPCC) mokslinėmis išvadomis, ES klimato srities tikslas, atsižvelgiant į tai, kiek

[1] 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL L 140, 2009 6 5, p. 136).

[2] COM(2016) 0395 galutinis.

[3] COM(2016) 0110 galutinis.

išsivysčiusios šalys visos kartu būtinai turi sumažinti išmetamą kiekį, yra iki 2050 m. išmetamą ŠESD kiekį sumažinti 80–95 %, palyginti su 1990 m.

Europos Sąjunga ir kitos susitarimo šalys privalo kas 5 metus pranešti apie nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius indėlius, remdamosi Paryžiaus susitarimo visuotiniu padėties vertinimu, kuris bus atliktas 2023 m. ir kas penkerius metus po to.

Kad iki 2050 m. būtų pasiektas ilgalaikis visos Europos Sąjungos tikslas sumažinti išmetamų dujų kiekį bent 80 %, reikia toliau daryti pažangą pereinant prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Tokiam perėjimui reikės, kad visose politikos srityse keistųsi verslo ir investicijų kryptys ir būtų kuriamos atitinkamos paskatos. Svarbu tai, kad dėl tokio perėjimo Europos Sąjungoje atsiras galimybių kurti darbo vietas ir skatinti ekonomikos augimą. Taip bus paskatintos investicijos ir inovacijos atsinaujinančiosios energijos srityje ir tuo prisidedama prie Europos Sąjungos užmojo pirmauti pasaulyje ir prie ES pagamintų prekių ir paslaugų rinkų plėtros, pavyzdžiui, energijos vartojimo efektyvumo srityje. Pereinant prie švarios energijos, valstybės narės turėtų nustatyti papildomas politikos kryptis ir imtis papildomų priemonių, kad sumažintų išmetamą ŠESD kiekį. Reikėtų itin skatinti imtis veiksmų vietos ir regionų valdžios įstaigas, miestus, taip pat vietos ir regionų organizacijas. Valstybės narės turėtų užtikrinti nacionalinių ir vietos valdžios institucijų bendradarbiavimą įvairiais lygmenimis.

Patikimos klimato politikos strategijos įgyvendinimas yra neatsiejamas atsparios energetikos sąjungos su perspektyvia klimato politika kūrimo elementas. Norint to pasiekti plataus užmojo klimato srities veiksmus reikia tęsti ir sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, ir daryti pažangą visose energetinės sąjungos srityse, taip užtikrinant, kad piliečiams būtų tiekiama patikima, tvari, konkurencinga ir įperkama energija.

Norvegija ir Islandija pareiškė norą prisijungti prie Sąjungos ir jos valstybių narių bendrų veiksmų. Galimo Norvegijos ir Islandijos dalyvavimo sąlygos bus nustatytos pridedamuose teisės aktuose. Norvegija aiškiai nurodė 2021–2030 m. laikotarpiu ketinanti visapusiškai prisidėti prie pastangų mažinant ŠESD išmetimą sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS. Kadangi, remiantis bendruoju vidaus produktu (BVP) vienam gyventojui, valstybėms narėms iškelti tikslai svyruoja nuo 0 % iki 40 %, Norvegijai reikėtų priskirti numatomą kiekybinį tikslą sumažinti išmetamą kiekį 40 %, palyginti su 2005 m., tačiau Norvegijai ir Islandijai, kaip ir valstybėms narėms, bus galima pasinaudoti lankstumo mechanizmais. Galutiniai tikslai bus nustatyti tik priėmus pasiūlymą. Šiuo pasiūlymu nedaroma jokio poveikio Norvegijos ir Islandijos dalyvavimui bendruose veiksmuose.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Iš esmės, šiuo pasiūlymu toliau vystomos dabartiniame Sprendime dėl pastangų pasidalijimo išdėstytos politikos nuostatos, skirtos sektoriams, kuriems netaikoma ATLPS. Europos Vadovų Taryba aiškiai paragino išlaikyti dabartinę politikos struktūrą ir pateikė rekomendacijų dėl tam tikrų klausimų, kuriuos reikia spręsti laikotarpiu nuo 2021 m. iki 2030 m., įskaitant nacionalinių mažinimo tikslų nustatymą.

Bendras nacionalinių mažinimo tikslų nustatymo metodas, atitinkantis nustatytąjį dabartiniame Sprendime dėl pastangų pasidalijimo ir 2014 m. spalio mėn. Europos Vadovų Tarybos rekomendacijas, grindžiamas santykiniu BVP vienam gyventojui. Valstybių narių, kurių BVP vienam gyventojui viršija ES vidurkį, tikslai dar pakoreguojami atsižvelgiant į grupės išlaidų efektyvumą. Kaip patvirtino Europos Vadovų Taryba, taikant tokį metodą išlaikoma teisingumo ir išlaidų efektyvumo pusiausvyra.

Siekiant paskatinti realius papildomus veiksmus su žeme susijusiame sektoriuje, įskaitant žemės ūkį, tuo pat metu užtikrinant patikimą apskaitą ir bendrą aplinkosauginį naudingumą, šiame pasiūlyme naujai numatyta lankstumo priemonių, sudarant galimybę, apskaitant valstybės narės atitiktį sektorių, kuriems taikomas SPP (toliau – SPP sektoriai), tikslams, prireikus ribotai panaudoti grynąjį teršalų kiekį, pašalintą vykdant kai kuriose žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) sektoriaus apskaitos kategorijose numatytą veiklą, taip pat užtikrinant, kad LULUCF sektoriuose nesusidarytų debetas.

Tai atitinka Europos Vadovų Tarybos pateiktas rekomendacijas, atkreipiant dėmesį į tai, kad žemės ūkio ir žemės naudojimo sektorių išmetamų ŠESD mažinimo potencialas yra mažesnis, taip pat į tai, kaip svarbu išnagrinėti būdus, kaip geriausia optimizuoti šio sektoriaus indėlį mažinant ŠESD kiekį ir vykdant sekvestraciją, įskaitant miško įveisimą.

Taip pat įtraukta kita lankstumo suteikianti priemonė, atitinkanti Europos Vadovų Tarybos rekomendacijas, skirta toms valstybėms narėms, kurių nacionaliniai išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslai gerokai viršija tiek vidutinį ES tikslą, tiek jų ekonomiškai efektyvų mažinimo potencialą, taip pat toms valstybėms narėms, kurioms 2013 m. neskirta nemokamų ATL pramonės įrenginiams. Dėl šio lankstumo reikalavimus atitinkančios valstybės narės galės lengviau įvykdyti savo SPP įsipareigojimus, atšaukdamos ES ATLPS leidimus.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Vėliau 2016 m. numatoma priimti papildomų pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir taip padėti pasiekti Europos Vadovų Taryboje sutartus tikslus užtikrinti, kad 2030 m. bent 27 % ES suvartojamos energijos būtų atsinaujinančioji ir iki 2030 m. bent 27 % pagerinti energijos vartojimo efektyvumą (šie tikslai bus persvarstyti iki 2020 m., atsižvelgiant į ES lygmens 30 % tikslą). Dėl šių pasiūlymų turėtų būti lengviau pasiekti su klimatu susijusius tikslus sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, ypač pastatų sektoriuje. Be to, Komisijos komunikate dėl transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, aptariami veiksmai, kuriais būtų galima dar sumažinti transporto išmetamą ŠESD kiekį.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Klimato kaita yra tarpvalstybinė problema, kurios negalima išspręsti vien tik nacionalinio arba vietos lygmens veiksmais. Klimato politiką būtina koordinuoti visos Europos ir, kai įmanoma, pasaulio lygmeniu. ES veiksmai yra pagrįsti pagal subsidiarumo principą. Europos Sąjunga nuo 1992 m. stengiasi rasti bendrų sprendimų ir skatinti viso pasaulio veiksmus kovojant su klimato kaita. Konkrečiau, imantis ES lygmens veiksmų bus galima ekonomiškai efektyviai pasiekti 2030 m. tikslus ir ilgalaikius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslus, tuo pačiu metu užtikrinant teisingumą ir aplinkosauginį naudingumą.

SESV 191–193 straipsniuose patvirtinama ir patikslinama ES kompetencija klimato kaitos srityje. Teisinis šio pasiūlymo pagrindas yra SESV 192 straipsnis. Pagal SESV 191 straipsnį ir 192 straipsnio 1 dalį Europos Sąjunga padeda siekti, be kita ko, šių tikslų: išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę; remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ar pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti, visų pirma kovai su klimato kaita.

Kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės pačios negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos

Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones.

Šis pasiūlymas pasiūlymas dėl reglamento atitinka proporcingumo principą, nes juo nesiekiama daugiau negu būtina, kad būtų ekonomiškai efektyviai ir kartu užtikrinant teisingumą ir aplinkosauginį naudingumą įgyvendintas ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo mažinimo laikotarpiu nuo 2021 m. iki 2030 m. tikslas.

Europos Vadovų Taryba sutarė, kad bendras ES viduje išmetamas ŠESD kiekis iki 2030 m. būtų sumažintas bent 40 %, palyginti su 1990 m. Šis pasiūlymas apima daugiau nei pusę šio išmetamo ŠESD kiekio, o pasiūlymo tikslo geriausia siekti priimant reglamentą. Jis stipriai papildo ir sustiprina Stebėsenos mechanizmo reglamentą[4] (SMR). Valstybėms narės, taip pat ir Europos aplinkos agentūrai, keliami reikalavimai prisidėti siekiant būtino išmetamųjų teršalų mažinimo nacionaliniu lygmeniu.

3. *EX-POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Galiojančių teisės aktų *ex-post* vertinimas ir tinkamumo patikros

2015 m., prieš pateikiant šį pasiūlymą, atliktas SPP vertinimas pagal jo 14 straipsnį, kuriame reikalaujama, kad Europos Komisija iki 2016 m. spalio 31 d. parengtų SPP vertinimo ataskaitą[5].

Nors SPP dar tik pradėtas įgyvendinti, jau matyti, kad jame nustatyti įsipareigojimai buvo veiksmingi skatinant naujas nacionalinės politikos kryptis ir priemones, skirtas veiksmingai mažinti išmetamą ŠESD kiekį to sprendimo taikymo srityje. Poveikį sustiprino tai, kad jis paskelbtas kaip 2020 m. priemonių rinkinio dalis kartu su kitomis ES klimato ir energetikos politikos priemonėmis, ypač skirtomis energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiosios energijos naudojimui skatinti. Keleto SPP sektorių, įskaitant pastatų, transporto, žemės ūkio ir atliekų, atveju didelė iki šiol pasiekto išmetamo ŠESD kiekio mažinimo dalis gali būti siejama su tokiais veiksniais kaip technologiniai pokyčiai, atsiradę dėl politinio įsikišimo pagal 2020 m. rinkinio priemones. Be ES ir nacionaliniu mastu taikomos klimato ir energetikos politikos, kai kuriose šalyse išmetamam ŠESD kiekiui įtakos turėjo ekonomikos krizė ir ekonominės veiklos suaktyvėjimas.

Apskritai, dėl SPP valstybės narės pradėjo aktyviau svarstyti naujas priemones, skirtas išmetamam ŠESD kiekiui SPP sektoriuose mažinti, ir tai, kaip geriausia jas kurti. Nustatyta, kad SPP lėmė ribotą papildomą administracinę naštą valstybių narių lygmeniu, tačiau gali būti galimybių sumažinti administracines išlaidas. Komisijai tenkančios stebėsenos ir atitikties sistemos administravimo išlaidos yra apie 650 000 EUR per metus, o apskaičiuotos metinės visų 28 valstybių narių išlaidos kartu sudaro apie 500 000 EUR per metus.

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Europos Komisija surengė viešas konsultacijas[6] dėl valstybių narių pastangų mažinti savo išmetamą ŠESD kiekį, kad iki 2030 m. galėtų pasiekti Europos Sąjungos išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo įsipareigojimą.

---

[4] 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB (OL L 165, 2013 6 18, p. 13).

[5] COM(2016) 483 Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl Sprendimo Nr. 406/2009/EB įgyvendinimo vertinimo, kaip numatyta jo 14 straipsnyje.

Šios konsultacijos papildė konsultacijas dėl Žaliosios knygos dėl 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos, kurios vykdytos 2013 m. ir buvo visiškai atviros visuomenei. Konsultacijose daugiausia dėmesio buvo skiriama esamų lankstumo priemonių stiprinimui; ataskaitų teikimui ir atitikčiai; nacionalinių ŠESD išmetimo mažinimo tikslų nustatymo metodui ir ribotai vienkartinei lankstumo tarp ES ATLPS ir SPP priemonei. Jose taip pat diskutuota dėl papildomų ES masto veiksmų, skirtų mažinimo tikslams pasiekti, gebėjimams stiprinti ir kitokiai paramai įgyvendinant tikslus nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis. Komisija gavo 114 oficialių atsakymų iš įvairių suinteresuotųjų šalių iš valstybių narių[7].

Europos Komisija taip pat konsultavosi su valstybėmis narėmis keturiuose klimato kaitos darbo grupių susitikimuose, vykusiuose 2015 m. Šiose konsultacijose aptarti įvairūs būdai laikotarpiu po 2020 m. stiprinti esamus vidaus lankstumo mechanizmus, numatytus Sprendime dėl pastangų pasidalijimo, taip pat tartasi, kaip administruoti ataskaitų teikimą ir atitiktį.

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis apibendrinimas pateiktas šio pasiūlymo poveikio vertinimo 8.2 priede.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Kiekybinis būsimo poveikio ES įvertinimas grindžiamas 2030 m. strategijos pasiūlymo tikslais atlikta analize ir ją papildo, taip pat atnaujina konkrečius su SPP susijusius jos elementus. Komisija užsakė, kad Atėnų nacionalinis technikos universitetas, Tarptautinis taikomųjų sistemų analizės institutas (IIASA) ir „EuroCare“ sumodeliuotų atnaujintą atskaitos scenarijų[8], kuriuo remiantis atlikti kiekybiniai politinių scenarijų vertinimai. Energetikos sistemos ir išmetamo CO_2 kiekio modeliavimas grindžiamas PRIMES modeliu. Išmetamo ŠESD, išskyrus CO_2, kiekio modeliavimas grindžiamas GAINS modeliu. Žemės ūkyje išmetamo ŠESD, išskyrus CO_2, kiekis vertinamas naudojant CAPRI modeliavimo sistemą.

Kaip papildomi žinių šaltiniai šiai analizei papildyti panaudota praktinė patirtis iš viešose konsultacijose gautos suinteresuotųjų šalių pateiktos informacijos, taip pat valstybių narių 2015 m. pagal Stebėsenos mechanizmo reglamentą pateiktos nacionalinės ŠESD išmetimo prognozės.

2015 m. Komisijos užsakymu išorės konsultantų grupė atliko pagalbinį tyrimą dėl SPP vertinimo ir įgyvendinimo[9].

- **Poveikio vertinimas**

Prie šio pasiūlymo pridedamas poveikio vertinimas[10] papildo 2014 m. poveikio vertinime atliktą analizę, kuria grindžiama 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategija[11]. Jis sudarė analitinį pagrindą nustatant tikslą iki 2030 m. išmetamą ŠESD kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m., taip pat padalijant šį tikslą į sektoriams, kuriems netaikoma

---

6 Konsultacijos vyko 2015 m. kovo 26 d.–birželio 18 d., jas galima rasti ES tyrimų svetainėje http://ec.europa.eu/clima/consultations/articles/0025_en.htm.

7 Žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2016) 247 8.2 priedą.

8 Europos Komisija. 2016 m. ES atskaitos scenarijus. Energetikos, transporto ir išmetamo ŠESD kiekio tendencijos iki 2050 m.

9 Sprendimo Nr. 406/2009/EB (Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo) vertinimo pagalbinis tyrimas (angl. Supporting study for the Evaluation of Decision No. 406/2009/EC (Effort Sharing Decision)), „Ricardo Energy & Environment“ kartu su „Trinomic“ ir „Vito“.

10 SWD(2016) 247 ir SWD(2016) 248. Reglamentavimo patikros valdyba pateikė teigiamą nuomonę apie poveikio ataskaitos projektą, žr. SEC(2016) 339.

11 Komisijos tarnybų darbiniai dokumentai SWD(2014)15, SWD(2014)255 galutinis.

ATLPS ir ATLPS sektoriams keliamus tikslus iki 2030 m. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį atitinkamai 30 % ir 43 %, palyginti su 2005 m.

Atliekant poveikio vertinimą vertintos galimybės mažinimą vykdyti kituose nei žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, remiantis dabartiniu SPP ir Europos Vadovų Tarybos rekomendacijomis. Poveikio vertinime nagrinėjama, kokį poveikį šis pasiūlymas turėtų teisingumui, išlaidų veiksmingumui ir aplinkosauginiam naudingumui.

Poveikio vertinime peržiūrima tikslų nustatymo remiantis BVP vienam gyventojui metodika, kuria užtikrinamas teisingumas, ir ji atnaujinama remiantis 2013 m. duomenimis. Jame vertinama, kiek būtų galima pakoreguoti tikslus valstybių narių, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis nei vidutinis, grupei, taip pat, kurioms valstybėms narėms gali būti itin svarbu, kad jų sąnaudos siekiant tikslų būtų efektyvios. Nustatant linijinės tikslų trajektorijos pradžios tašką, aplinkosauginio naudingumo požiūriu pageidautina naudoti administraciniu požiūriu įmanomą panašią metodiką kaip ir dabartiniame SPP, kuri grindžiama naujausiu išmetamu ŠESD kiekiu.

Iš poveikio vertinimo matyti, kad siekiant užtikrinti, kad siekiant ilgalaikių išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslų vis tiek būtų imamasi tikrų papildomų veiksmų sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, naująsias ATLPS ir LULUCF sektorių lankstumo priemones reikia taikyti ribotai. Tuo pačiu dėl abiejų lankstumo priemonių galima atsižvelgti į konkrečias valstybių narių aplinkybes. Vienkartinis lankstumo priemonių taikymas paprastai susijęs su išlaidų veiksmingumo klausimu tose valstybėse narėse, kurioms nustatyti didžiausi tikslai. LULUCF sektoriuje tai susiję su ribotu kitų dujų nei CO_2 išmetimo mažinimo potencialu žemės ūkio sektoriuje, o tai labai svarbu toms valstybėms narėms, kuriose žemės ūkio išmetamo ŠESD kiekio dalis yra didelė. Dabartinės lankstumo priemonės nėra išbandytos ir suteikia daug galimybių mažinti išlaidas ir jas veiksmingai panaudoti. Atliekant bet kokius patobulinimus reikia atsižvelgti į galimą poveikį administravimui. Šiuo metu tiek valstybėms narėms, tiek Komisijai tenkančios administracinės išlaidos yra ribotos ir toliau mažinamos pereinant prie kas penkerius metus vykdomų atitikties patikrų.

Siūloma politika didžiausią poveikį daro nacionalinėms administracijoms. Nei įmonėms, nei MVĮ, nei labai mažoms įmonėms neatsiranda jokių tiesioginio ataskaitų teikimo prievolių ar kitokių pasekmių. Priklausomai nuo to, kokio pobūdžio ir aprėpties nacionalinės ir ES masto priemonės bus įgyvendinamos, jos turės įtakos įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, įskaitant verslo subjektus ir vartotojus. Tokiuose pasiūlymuose dėl politikos reikės tokį galimą poveikį įvertinti.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Laikantis Komisijos geresnio reglamentavimo įsipareigojimo, pasiūlymas buvo rengiamas atvirai, visiškai skaidriai ir nuolat bendraujant su suinteresuotosiomis šalimis. Kadangi metinės atitikties kontrolę siūloma atlikti kas penkerius metus, valstybėms narėms ir Komisijai tenkanti susijusi administracinė našta ir atitikties administravimo išlaidos sumažės. Išlaikant dabartinę ataskaitų teikimo kasmet sistemą, tačiau pereinant prie atitikties tikrinimo kas 5 metus, apskaičiuota viso 2021–2030 m. įsipareigojimų laikotarpio bendra išlaidų suma, tenkanti Komisijai ir valstybėms narėms, sudaro 60–70 % sistemos, kurioje atitikties patikros atliekamos kasmet, administracinių išlaidų, kurios sudaro apie 1 150 000 EUR per metus.

Pagal dabartinius teisės aktus netaikoma jokių tiesioginių ataskaitų teikimo prievolių mažoms ir vidutinėms įmonėms nei kitokioms įmonėms. Dėl šio pasiūlymo tokia padėtis nepasikeis.

- **Pagrindinės teisės**

Kadangi siūloma politika pirmiausia skirta valstybėms narėms kaip institucijoms, ji atitinka Pagrindinių teisių chartiją.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netiesioginiai poveikiai valstybių narių biudžetams priklausys nuo to, kokias nacionalinės politikos kryptis ir priemones jos pasirinks išmetamam ŠESD kiekiui mažinti ir kitiems klimato kaitos poveikio švelninimo veiksmams sektoriuose, kuriems taikoma ši iniciatyva. Pasiūlymu dėl nacionalinių tikslų nustatymo mažas pajamas gaunančių valstybių narių išlaidos bus sumažintos, palyginti su pasiūlymu, kuriame tikslai būtų nustatyti tik remiantis ekonominiu efektyvumu. Jame numatyta daugiau lankstumo, siekiant užtikrinti, kad dideles pajamas gaunančių valstybių narių išlaidos liktų ribotos.

Pasiūlyme numatyta, kad metinės ataskaitos bus teikiamos nuolat, o atitikties patikros bus atliekamos rečiau. Taip sumažės valstybių narių patiriamos administracinės išlaidos.

Šio pasiūlymo poveikis ES biudžetui yra labai menkas.

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Siekiant užtikrinti, kad būtų daroma pažanga siekiant įvykdyti ES ilgalaikius išmetamo dujų kiekio mažinimo įsipareigojimus, būtina, kad valstybės narės reguliariai ir skaidriai teiktų ataskaitas dėl savo įsipareigojimų, kartu vykdant patikimas atitikties patikras.

Pažangos stebėsena ir atitikties vertinimas ir toliau bus grindžiami visapusiška stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema, kuri pasiūlyme išdėstyta kaip atitinkamų SMR straipsnių pakeitimai. Patikimas ataskaitų teikimas ir vertinimas, kaip nustatyta dabartiniame SPP, šio pasiūlymo tikslais bus išlaikytas, išskyrus vienintelį skirtumą, kad dabar šie veiksmai bus visiškai įtraukti į atitinkamas SMR nuostatas. Juos planuojama įtraukti į energetikos sąjungos valdymą, dėl kurio Komisija savo darbo programoje yra numačiusi pateikti pasiūlymą iki 2016 m. pabaigos, ir kuris gali toliau būti paprastinamas kaip to pasiūlymo dalis.

Šiame pasiūlyme nustatoma, kad jei, remiantis Komisijos atliktu metiniu vertinimu, valstybės narės pažanga neatitinka jos metinių išmetamo dujų kiekio kvotų, ji turės pateikti veiksmų planą, kuriuo bus siekiama užtikrinti, kad valstybė narė įvykdytų savo įsipareigojimus. Į visus tokius veiksmų planus turėtų būti atsižvelgta tos valstybės narės integruotame nacionaliniame energetikos ir klimato plane ir jie taps valdymo sistemos, kuri turi būti nustatyta vėlesniame pasiūlyme dėl teisės akto dėl energetikos sąjungos valdymo, dalimi. Įpareigojimą valstybėms narėms sudaryti tokius nacionalinius integruotus energetikos ir klimato planus numatoma įtraukti į minėtą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Be to, būsimame pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl energetikos sąjungos valdymo nurodytuose integruotuose nacionaliniuose energetikos ir klimato planuose turi būti remiamasi pagal šį reglamentą nustatytomis metinėmis privalomomis nacionalinėmis ribinėmis vertėmis.

Valstybėms narėms paliekamas įpareigojimas 2021–2030 m. laikotarpiu laikytis metinių ribų ir linijinės trajektorijos, tačiau išsami valstybių narių išmetamo ŠESD kiekio duomenų

peržiūra ir atitikties patikra bus rengiama nebe kasmet, o kas 5 metus. Komisija atliktų dvi atitikties patikras: 2027 m. (už 2021–2025 m.) ir 2032 m. (už 2026–2030 m.). Tokiu būdu būtų galima atsižvelgti į galimą veiklos, susijusios su mišku apželdinta žeme, kultivuojamais pasėliais ir tvarkomomis pievomis, vykdomos pagal Reglamentą [ ], indėlį.

Komisija ir toliau tikrins kasmet valstybių narių pateikiamus duomenis apie išmetamą ŠESD kiekį, taip užtikrindama, kad atitikties vertinimas būtų grindžiamas patikimais duomenimis.

Kaip veikia šis reglamentas bus peržiūrima 2024 m. vasario 28 d. ir kas penkerius metus po to. Šios peržiūros metu bus vertinama, kaip apskritai veikia šis reglamentas, pvz., ar veikia lankstumo priemonė, skirta metinių išmetamo dujų kiekio kvotų dalims perkelti iš vienų valstybių narių kitoms, o tai yra svarbu, norint užtikrinti išlaidų veiksmingumą. Šioje peržiūroje taip pat bus galima pasinaudoti pagal Paryžiaus susitarimą atliekamo visuotinio padėties įvertinimo rezultatais.

Be atitikties patikrų su teisiškai privalomomis pasekmėmis, pažanga siekiant 2030 m. tikslų kasmet bus stebima ir Komisijai skelbiant pažangos ataskaitą pagal SMR 21 straipsnį, o jos rezultatai ir toliau bus naudojami rengiant Europos semestrą ir įtraukiami į energetikos sąjungos būklės ataskaitą[12]. Stebint pažangą galima anksti pamatyti įspėjamuosius ženklus, jei valstybės narės atsilieka nuo įsipareigojimų vykdymo, taip pat tai paskatina imtis reikiamų veiksmų. Pagal dabartinius reikalavimus valstybės narės ir toliau turės kas antrus metus teikti ataskaitas apie politikos kryptis ir priemones, įgyvendintas siekiant pagal šį pasiūlymą joms paskirtų privalomų tikslų, taip pat išmetamo ŠESD kiekio prognozes.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsnis. Dalykas

Šiame straipsnyje paaiškinama, kad reglamentu nustatoma, kiek mažiausiai valstybės narės turi prisidėti prie išmetamo dujų kiekio mažinimo laikotarpiu nuo 2021 m. iki 2030 m., taip pat juo nustatomos metinių išmetamo dujų kiekio kvotų nustatymo bei pažangos vertinimo taisyklės.

2 straipsnis. Taikymo sritis

Šiuo straipsniu apibrėžiama reglamento aprėptis. Jame aiškiai nurodoma, kad šis reglamentas taikomas iš šių IPCC šaltinių kategorijų išmetamoms dujoms: energetikos, pramoninių procesų ir produkcijos naudojimo, žemės ūkio ir atliekų. Šis reglamentas netaikomas sektorių, kuriems taikoma ES ATLPS ir Reglamentas [...], išmetamam ŠESD kiekiui. 3 straipsnis. Terminų apibrėžtys

Šiame straipsnyje apibrėžiamas terminas ŠESD pagal čia aprašomas šiltnamio efektą sukeliančias dujas.

4 straipsnis. 2021–2030 m. laikotarpiu per metus išmetamas ŠESD kiekis

Šiuo straipsniu nustatomos 2030 m. valstybių narių išmetamo ŠESD kiekio ribos, kurios nurodytos I priede, ir nurodoma, kaip nustatytas išmetamas ŠESD kiekis 2021–2030 m. Toliau taikomas metinių privalomų išmetamųjų teršalų ribinių verčių būdas, nustatytas SPP. Per metus išmetamas ŠESD kiekis nustatomas remiantis linijine trajektorija, kuri prasideda nuo 2016–2018 m. vidutiniškai išmesti ŠESD kiekio, remiantis naujausiais peržiūrėtais ŠESD

[12] Ataskaitoje bus pristatoma valstybių narių pažanga vykdant įsipareigojimus pagal energetikos sąjungos ir jos valdymo sistemą.

išmetimo duomenimis. Kiekvienos valstybės narės kiekvienų to laikotarpio metų metinės išmetamo dujų kiekio kvotos (MIDKK), išreikštos CO_2 ekvivalentu, bus nustatytos įgyvendinimo aktu.

5 straipsnis. Lankstumo priemonės metinėms riboms pasiekti

Straipsnyje nustatomos lankstumo galimybės, kuriomis gali pasinaudoti valstybės narės, kad pasiektų savo metines ribas, įskaitant lankstumą laike rezervuojant ir skolinantis MIDKK per įsipareigojimų laikotarpį, ir lankstumą tarp valstybių narių, perkeliant MIDKK.

6 straipsnis. Tam tikroms valstybėms narėms po ES ATLPS leidimų sumažinimo skirtos lankstumo priemonės

Naujasis lankstumas įgyvendinamas atšaukiant ATLPS leidimus iki nustatytos ribos. Reikalavimus atitinkančios valstybės narės iki 2020 m. turės nuspręsti, ar nori pasinaudoti šia lankstumo priemone, o tikslūs kiekiai bus nustatyti įgyvendinimo akte, kuriuo bus nustatomos metinės išmetamo dujų kiekio kvotos. Galimybę pasinaudoti šia lankstumo priemone turi II priede išvardytos valstybės narės. 4 straipsnio įgyvendinimo akte taip pat bus nustatyta, kiek daugiausia leidimų valstybės narės gali atšaukti, kad į tai būtų atsižvelgta skaičiuojant, ar jos laikosi nustatytų ribų.

7 straipsnis. Papildomas iki 280 mln. grynojo teršalų kiekio, pašalinto iš iškirstų miškų žemės, mišku apželdintos žemės, kultivuojamų pasėlių ir tvarkomų pievų, panaudojimas

Nustatoma nauja lankstumo priemonė, kuria pasinaudodamos valstybės narės, esant tam tikroms sąlygoms, gali tiek, kiek prireikia, pasinaudoti ribotu grynuoju teršalų kiekiu, pašalintu pagal Reglamentą [...]. Kiekvienai valstybei nustatytos ribinės vertės, išreikštos CO_2 ekvivalentu, pateiktos III priede.

8 straipsnis. Taisomasis veiksmas

Jei Komisijai atlikus metinį vertinimą paaiškėja, kad valstybės narės pažanga neatitinka jai paskirtos metinės išmetamo dujų kiekio kvotos, ji turės pateikti veiksmų planą, kuriame numatys papildomų priemonių, kurias įgyvendinant būtų užtikrinta, kad jos įsipareigojimai būtų įvykdyti.

9 straipsnis. Atitikties patikra

Toliau vykdomos SPP nustatytos atitikties tikrinimo ir taisomųjų veiksmų nuostatos, įvedant pakeitimą, pagal kurį atitikties patikros bus vykdomos tik kas penkerius metus, tikrinant kiekvienus praėjusio laikotarpio metus. Paaiškėjus, kad valstybė narė kuriais nors to laikotarpio metais nesilaikė savo metinės išmetamo dujų kiekio kvotos, bus imamasi taisomųjų veiksmų prie kitų metų išmetamo ŠESD kiekio pridedant tą tonomis CO2 ekvivalento išreikštą kiekį, kuriuo buvo viršyta kvota, jam pritaikius koeficientą 1,08. Tos valstybės narės teisė perkelti MIDKK bus laikinai sustabdyta, kol valstybė narė vėl nepasieks nustatyto kiekio ribų.

10 straipsnis. Korekcijos

Siekiant užtikrinti suderinamumą su visos ES 2030 m. išmetamo ŠESD kiekio tikslu, bet kokius ES ATLPS pasikeitimus (pvz., keičiant įrenginių arba šaltinių, kuriems taikoma ES ATLPS, skaičių) reikia parodyti ir atitinkamai pakeičiant šį reglamentą. Šiuo straipsniu papildoma SPP nuostata, kurioje aiškinama, kaip bus atliekamos korekcijos. Taip pat numatytas kreditų, gautų pagal ES ATLPS 24a straipsnį, panaudojimas, taip prisidedant prie SPP jau nustatytų lankstumo priemonių. Be to, atsižvelgiama į ypatingą valstybių narių,

kurioms SPP suteiktas teigiamas limitas ir kurių 2017–2020 m. išmetamo ŠESD kiekio kvotos buvo didinamos, padėtį.

11 straipsnis. Registras.

Šiuo straipsniu papildomas dabartinis SPP įgyvendinimas Registro reglamente ir jis prie šio reglamento pritaikomas. Reikia užtikrinti tikslią sandorių pagal šį reglamentą apsaugą ir išvengti bet kokios dvigubos apskaitos.

12 straipsnis. Įgaliojimų delegavimas

Šiuo pasiūlymu Komisijai suteikiami įgaliojimai laikantis atitinkamų procedūrų priimti deleguotuosius aktus.

13 straipsnis. Komiteto procedūra

Tai tokia pati komiteto procedūra, kaip ir nustatytoji SPP su Klimato kaitos komitetu.

14 straipsnis. Įvertinimas

2024 m. ir kas 5 metus po to turi būti atliekamas visų reglamento elementų įvertinimas siekiant nustatyti, ar jie vis dar atitinka savo paskirtį.

15 straipsnis. Reglamento Nr. 525/2013/ES pakeitimas

Iš dalies keičiamas SMR, taip užtikrinant, kad šiuo metu SPP taikomi atskaitomybės reikalavimai ir toliau būtų taikomi to reglamento sistemoje. Valstybės narės turi kasmet pranešti, kiek ŠESD atitinkamai išmesta, taip pat jos ir toliau turės kas antrus metus pateikti savo prognozes ir siekiant įvykdyti tikslus įgyvendintas politikos kryptis bei priemones. Siekiant sustiprinti skaidrumą ir palengvinti perkėlimą tarp valstybių narių, valstybės narės taip pat privalo pranešti apie pagal 5 straipsnį ketinamus pirkti arba parduoti kiekius.

Komisija vertins valstybių narių pažangą siekiant joms nustatytų išmetamo ŠESD kiekio ribinių verčių į metinę Veiksmų klimato srityje pažangos ataskaitą įtraukdama vertinimą, ar valstybių narių padarytos pažangos pakanka, kad jos įvykdytų įsipareigojimus pagal šį reglamentą.

2016/0231 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PALAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 192 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą[13],

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę[14],

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę[15],

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

1) 2014 m. spalio 23–24 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose dėl Europos Sąjungos 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos patvirtintas, o 2016 m. kovo mėn. posėdyje dar kartą įtvirtintas privalomas tikslas iki 2030 m. ES viduje visos ekonomikos mastu išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m. 2015 m. kovo 6 d. Aplinkos tarybos posėdyje šis Sąjungos ir jos valstybių narių indėlis oficialiai patvirtintas kaip numatomas nacionaliniu lygmeniu nustatytas įpareigojantis veiksmas;

2) 2014 m. Europos Vadovų Tarybos išvadose numatyta, kad šį tikslą turėtų įgyvendinti bendrai visa Sąjunga ekonomiškai efektyviausiu būdu, išmetamą dujų kiekį apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) sektoriuose ir sektoriuose, kuriems ATLPS netaikoma, iki 2030 m. mažinant atitinkamai 43 % ir 30 %, palyginti su 2005 m., pastangas paskirstant remiantis santykiniu bendruoju vidaus produktu (BVP) vienam gyventojui. Prie šio išmetamo ŠESD kiekio mažinimo turėtų prisidėti visi sektoriai, o pastangas turėtų dėti visos valstybės narės, atsižvelgiant į teisingumo ir solidarumo principus, o valstybių narių grupės, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis už Sąjungos vidurkį, nacionalinius tikslus reikėtų atitinkamai pakoreguoti, kad būtų teisingai ir subalansuotai atsižvelgta į ekonominį efektyvumą. Jei šie išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslai bus pasiekti, Europos ekonomika turėtų tapti efektyvesnė ir inovatyvesnė, ypač turėtų būti paskatinti patobulinimai, labiausiai

[13] OL C, , p. .
[14] OL C, , p. .
[15] OL C, , p. .

pastatų, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir transporto sektoriuose, kiek jie patenka į šio reglamento taikymo sritį;

3) 2016 m. birželio 10 d. Komisija pateikė pasiūlymą ES ratifikuoti Paryžiaus susitarimą. Šis pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto yra ES įsipareigojimo pagal Paryžiaus susitarimą įgyvendinimo dalis. Sąjungos įsipareigojimas visos ES mastu sumažinti išmetamą ŠESD kiekį patvirtintas Sąjungos ir jos valstybių narių numatomuose nacionaliniu lygmeniu nustatytuose įpareigojančiuose veiksmuose, kurie 2015 m. gegužės 6 d. pateikti JTBKKK sekretoriatui;

4) Paryžiaus susitarimu pakeičiamas 1997 m. Kioto protokolu, kuris po 2020 m. nebebus taikomas, numatytas principas;

5) tokiam perėjimui prie švarios energetikos reikės, kad keistųsi investicijų kryptys ir kad visose politikos srityse būtų kuriamos atitinkamos paskatos. Vienas iš pagrindinių Sąjungos prioritetų – sukurti atsparią energetikos sąjungą, kad būtų galima piliečiams tiekti patikimą, tvarią, konkurencingą ir įperkamą energiją. Norint to pasiekti, šiuo reglamentu reikia tęsti plataus užmojo klimato politiką ir daryti pažangą kitose energetinės sąjungos srityse, kaip nustatyta Atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategijoje[16];

6) šis reglamentas taikomas iš Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos (IPCC) šaltinių kategorijų – energetikos, pramoninių procesų ir produkcijos naudojimo, žemės ūkio ir atliekų, – išmetamam ŠESD kiekiui, kaip nustatyta remiantis Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) Nr. 525/2013[17], išskyrus ŠESD kiekį, išmetamą vykdant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB[18] I priede išvardytą veiklą. Šis reglamentas netaikomas veiklai, kuriai taikomas reglamentas [ ] [dėl vykdant žemės naudojimo, naudojimo keitimo ir miškininkystės veiklą išmetamo ir pašalinamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją];

7) šiuo metu nacionalinėse šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitose ir nacionaliniuose bei Sąjungos registruose pateikiamų duomenų nepakanka, kad būtų galima valstybių narių lygmeniu nustatyti civilinės aviacijos sektoriuje nacionaliniu lygmeniu išmetamą CO_2 kiekį, kuriam netaikoma Direktyva 2003/87/EB. Priimdama ataskaitų teikimo įpareigojimus, Sąjunga neturėtų valstybėms narėms ir mažosioms bei vidutinėms įmonėms (MVĮ) užkrauti naštos, kuri būtų neproporcinga siekiamiems tikslams. Skrydžių metu išmetamas CO_2, kuriam netaikoma Direktyva 2003/87/EB, sudaro tik labai mažą viso išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio dalį, todėl ataskaitų apie šiuos išmetamuosius teršalus teikimo sistemos nustatymas būtų nepagrįsta našta, atsižvelgiant į dabartinius pagal Direktyvą 2003/87/EB platesniam sektoriui taikomus reikalavimus. Todėl taikant šį reglamentą CO_2 kiekis, išmetamas IPCC šaltinio kategorijoje „1.A.3.A. Civilinė aviacija“ turėtų būti apskaitomas kaip lygus nuliui;

---

16 COM(2015)80.

17 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos bei ataskaitų ir kitos su klimato kaita susijusios nacionalinio bei Sąjungos lygmens informacijos teikimo mechanizmo ir kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 280/2004/EB (OL L 165, 2013 6 18, p. 13).

18 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

8) kiekvienos valstybės narės iki 2030 m. pasiektinas išmetamo ŠESD kiekio sumažinimo rodiklis turėtų būti nustatomas siejant su peržiūrėtu 2005 m. jos išmestu ŠESD, kurioms taikomas šis reglamentas, kiekiu, išskyrus patikrintą išmestų teršalų kiekį iš 2005 m. veikusių įrenginių, kurie į ES ATLPS įtraukti tik po 2005 m. 2021–2030 m. metinės išmetamo dujų kiekio kvotos turėtų būti nustatomos remiantis valstybių narių pateiktais ir Komisijos peržiūrėtais duomenimis;

9) 2021–2030 m. reikėtų tęsti Europos Parlamento ir Tarybos Sprendime Nr. 406/2009/EB[19] nustatytą privalomų nacionalinių ribinių verčių metodą, trajektorijos pradžią 2020 m. apskaičiuojant pagal pagal 2016–2018 m. vidutiniškai išmestą ŠESD kiekį, o trajektorijos pabaiga laikant 2030 m. kiekvienai valstybei narei nustatytą ribinę vertę. Valstybėms narėms suteikiama galimybė koreguoti 2021 m. kvotą suteikiant teigiamą limitą pagal Sprendimą 406/2009/EB ir padidinant pagal sprendimus 2013/162/ES ir 2013/634/ES nustatytas metines išmetamo dujų kiekio kvotas 2017–2020 m., kad būtų atsižvelgta į tų metų padidintą išmetamo ŠESD kiekio pajėgumą. Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad norint iki 2030 m. užtikrinti bendrų visos Sąjungos pastangų išlaidų efektyvumą ir vienam gyventojui tenkančio išmetamo ŠESD kiekio suvienodinimą, reikia gerokai daugiau lankstumo priemonių ir galimybių jomis pasinaudoti sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS;

10) sukurta nauja vienkartinė lankstumo priemonė, skirta tam, kad valstybėms narėms, kurių nacionaliniai mažinimo tikslai gerokai viršija Sąjungos vidurkį ir jų ekonomiškai efektyvaus mažinimo potencialą, taip pat valstybėms narėms, kurios neskyrė jokių nemokamų leidimų pramonės įrenginiams 2013 m., būtų lengviau pasiekti nustatytų tikslų, kaip išdėstyta poveikio vertinime[20];

11) yra įvairių priemonių, kurios padidina valstybių narių galimybes įvykdyti su klimatu susijusius įsipareigojimus ir yra būtinos norint sumažinti išmetamą ŠESD kiekį iki būtino lygio sektoriuose, kuriems taikomas šis reglamentas. Tai teisės aktai dėl fluorintų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, dėl kelių transporto išmetamo CO_2 kiekio mažinimo, dėl pastatų energinio naudingumo, dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių, dėl energijos naudojimo efektyvumo ir dėl žiedinės ekonomikos, taip pat ir Sąjungos finansavimo priemonės, skirtos su klimato kaita susijusioms investicijoms finansuoti;

12) Reglamente [ ] [dėl vykdant žemės naudojimo, naudojimo keitimo ir miškininkystės veiklą išmetamo ir pašalinamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją] nustatomos naudojant žemę, keičiant žemės naudojimą ir vykdant miškininkystės veiklą (LULUCF) išmetamo ir pašalinamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio apskaitos taisyklės. Kadangi, kai yra atsižvelgiama į kiekį, neviršijantį grynojo pašalinto ir išmesto teršalų kiekio, susijusio su iškirstų miškų žeme, mišku apželdinta žeme, kultivuojamais pasėliais ir tvarkomomis pievomis, kaip apibrėžta Reglamente [ ], sumos, yra įtakojamas šiuo reglamentu siekiamas ŠESD mažinimo lygio aplinkosauginis rezultatas, kaip papildomą galimybę valstybėms narėms vykdyti savo įsipareigojimus reikėtų įtraukti lankstumo priemonę, pagal kurią ne daugiau kaip 280 milijonų CO_2 ekvivalento tonų šio pašalinto kiekio būtų padalyta valstybėms narėms pagal III priede pateiktus skaičius. Jei priimamas deleguotasis aktas, skirtas miškų atskaitos lygiams atnaujinti remiantis nacionaliniais miškininkystės apskaitos planais pagal Reglamento

[19] 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 406/2009/EB dėl valstybių narių pastangų mažinti jų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas, Bendrijai siekiant įvykdyti įsipareigojimus iki 2020 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas (OL L 140, 2009 6 5, p. 136).

[20] Komisijos tarnybų darbinis dokumentas SWD(2016) 247.

[LULUCF] 8 straipsnio 6 dalį, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl 7 straipsnio, kad būtų atsižvelgta į tvarkomos miško žemės apskaitos kategorijos indėlį taikant tame straipsnyje numatytą lankstumo priemonę. Prieš priimdama tokį deleguotąjį aktą Komisija, remdamasi turimais duomenimis, turėtų įvertinti tvarkomos miško žemės apskaitos patikimumą, ypač prognozuojamų nukirsti ir faktinių nukirstų kiekių nuoseklumą. Be to, pagal šį reglamentą turėtų būti leidžiama savanoriškai išbraukti metinių išmetamo ŠESD kiekio kvotų vienetus siekiant leisti atsižvelgti į tokius kiekius vertinant valstybės narės atitiktį Reglamento [ ] reikalavimams;

13) siekiant užtikrinti, kad išmetamo ŠESD kiekio ir kitos informacijos, kurios reikia vertinant valstybės narės pažangą siekiant paskirto metinio išmetamo ŠESD kiekio, ataskaitų teikimas ir tikrinimas vyktų veiksmingai, skaidriai ir ekonomiškai efektyviai, metinių ataskaitų teikimo ir vertinimo reikalavimai pagal šį reglamentą integruojami į atitinkamus Reglamento (ES) Nr. 525/2013 straipsnius, todėl tą reglamentą reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti. To reglamento keitimu taip pat turėtų būti užtikrinta, kad valstybių narių pažanga mažinant išmetamą ŠESD kiekį ir toliau būtų vertinama kasmet, atsižvelgiant į Sąjungos politikos ir priemonių įgyvendinimo pažangą ir į valstybių narių pateiktą informaciją. Kas dvejus metus į vertinimą reikėtų įtraukti prognozuojamą Sąjungos pažangą vykdant jos ŠESD mažinimo įsipareigojimus, taip pat prognozuojamą valstybių narių pažangą vykdant jų įpareigojimus. Tačiau, ar taikyti atskaitymus, turėtų būti svarstoma tik kas penkerius metus, kad būtų galima atsižvelgti į galimą veiklos, susijusios su mišku apželdinta žeme, kultivuojamais pasėliais ir tvarkomomis pievomis, vykdomos pagal Reglamentą [ ], indėlį. Tai nedaro poveikio Komisijos pareigai užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi savo įpareigojimų pagal šį reglamentą, nei Komisijos įgaliojimams šiuo tikslu pradėti pažeidimų tyrimo procedūras;

14) kaip priemonę padidinti bendrą išmetamo ŠESD kiekio mažinimo ekonominį efektyvumą, valstybės narės turėtų galėti dalį savo metinės išmetamo ŠESD kiekio kvotos perleisti kitoms valstybėms narėms. Reikėtų užtikrinti tokių perleidimų skaidrumą ir juos turėtų būti galima atlikti abipusiai patogiu būdu, taip pat ir organizuojant aukcioną, pasinaudojant rinkos tarpininkais, veikiančiais kaip agentūros, arba sudarant dvišalius susitarimus;

15) Europos aplinkos agentūra siekia remti tvarų vystymąsi ir padėti ženkliai ir pastebimai pagerinti Europos aplinką, politiką formuojantiems asmenims, viešosioms institucijoms ir visuomenei laiku teikdama tikslinę, aktualią ir patikimą informaciją. Europos aplinkos agentūra turėtų padėti Komisijai, kiek tai atitinka jos metinę darbo programą;

16) siekiant tinkamai apskaityti sandorius pagal šį reglamentą, įskaitant naudojimąsi lankstumo priemonėmis, ir atlikti atitikties patikras, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus dėl 11 straipsnio. Reikiamos nuostatos turėtų būti sutelktos vienoje priemonėje, kurioje derėtų Direktyvos 2003/87/EB, Reglamento (ES) Nr. 525/2013, Reglamento [ ] ir šio reglamento su apskaita susijusios nuostatos. Itin svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, be kita ko, su ekspertais, ir kad tos konsultacijos vyktų vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti

Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

17) siekiant užtikrinti vienodas 4 straipsnio, pagal kurį valstybėms narėms nustatomos metinės ŠESD išmetimo ribinės vertės, įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[21];

18) šis reglamentas turėtų nedaryti poveikio griežtesniems nacionaliniams tikslams;

19) atliekant kokias nors Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB[22] 11, 24, 24a ir 27 straipsniuose nustatytos aprėpties korekcijas, reikėtų atitinkamai pakoreguoti ir šiame reglamente numatytą didžiausią leidžiamą išmesti ŠESD kiekį. Todėl, jei valstybės narės į savo įsipareigojimus pagal šį reglamentą įtraukia papildomą ŠESD kiekį, išmetamą iš įrenginių, kuriems anksčiau buvo taikoma Direktyva 2003/87/EB, tos valstybės narės turėtų įgyvendinti papildomų politikos krypčių ir priemonių sektoriuose, kuriems taikomas šis reglamentas, kad tokį išmetamą kiekį sumažintų;

20) šį reglamentą reikėtų peržiūrėti 2024 m. ir kas 5 metus po to, įvertinant bendrą jo veikimą. Toje peržiūroje reikėtų atsižvelgti į nacionalinių aplinkybių pokyčius ir pasinaudoti pagal Paryžiaus susitarimą atliekamo visuotinio padėties įvertinimo rezultatais;

21) kadangi šio reglamento tikslų valstybės narės pačios negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą, šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi įpareigojimai dėl valstybių narių minimalių indėlių 2021–2030 m. laikotarpiu mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, taip pat metinių išmetamo dujų kiekio kvotų nustatymo bei valstybių narių pažangos užtikrinant minimalų indėlį vertinimo taisyklės.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas iš IPCC šaltinių kategorijų – energetikos, pramoninių procesų ir produkcijos naudojimo, žemės ūkio ir atliekų – išmetamoms šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui, kaip nustatyta remiantis Reglamentu (ES)

[21] 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

[22] 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

Nr. 525/2013, išskyrus vykdant Direktyvos 2003/87/EB I priede išvardytą veiklą išmetamą ŠESD kiekį.

2. Šis reglamentas netaikomas išmetamam ir pašalintam ŠESD kiekiui, patenkančiam į Reglamento [ ] [LULUCF] taikymo sritį.

3. Šiame reglamente CO_2 kiekis, išmetamas IPCC šaltinio kategorijoje „1.A.3.A. Civilinė aviacija“ bus apskaitomas kaip lygus nuliui.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente:

1. išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis – CO_2 ekvivalento tonomis išreikštas išmetamas anglies dioksido (CO_2), metano (CH_4), diazoto oksido (N_2O), hidrofluoangliavandenilių (HFC), perfluorangliavandenilių (PFC), azoto triflorido (NF_3) ir sieros heksafluorido (SF_6) kiekis, nustatytas pagal Reglamentą (ES) Nr. 525/2013 ir patenkantis į šio reglamento taikymo sritį;

2. metinės išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio kvotos – didžiausias kiekvienais 2021–2030 m. laikotarpio metais leidžiamas išmesti šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, nustatomas pagal 4 straipsnio 3 dalį ir pagal 10 straipsnį.

4 straipsnis

Per metus išmetamas ŠESD kiekis 2021–2030 m. laikotarpiu

1. Iki 2030 m. kiekviena valstybė narė apribos savo išmetamą ŠESD kiekį bent iki tai valstybei šio reglamento I priede nustatyto procentinio dydžio, palyginti su jos 2005 m. išmestu kiekiu, nustatytu pagal 3 dalį.

2. Taikant galimybę pasinaudoti 5, 6 ir 7 straipsniuose numatytomis lankstumo priemonėmis ir korekcijomis pagal 10 straipsnio 2 dalį ir atsižvelgiant į visus atskaitymus, susidarančius taikant Sprendimo Nr. 406/2009/EB 7 straipsnį, kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos per kiekvienus 2021–2029 m. laikotarpio metus išmetamas ŠESD kiekis neviršytų linijine trajektorija, kuri pradedama 2020 m. pagal 2016, 2017 ir 2018 m. vidutiniškai išmestą ŠESD kiekį, nustatytą pagal 3 dalį, ir baigiama 2030 m. tai valstybei narei šio reglamento I priede nustatyta riba, apibrėžto lygio.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktą, kuriame nustatomos metinės išmetamo dujų kiekio kvotos 2021–2030 m. laikotarpiui, kurios išreiškiamos CO_2 ekvivalento tonomis, kaip nurodyta 1 ir 2 dalyse. To įgyvendinimo akto tikslais Komisija atliks išsamią naujausių nacionalinių apskaitos duomenų už 2005 m. ir 2016–2018 m., kuriuos valstybės narės pateikia pagal Reglamento (ES) Nr. 525/2013 7 straipsnį, peržiūrą.

4. Taip pat tame įgyvendinimo akte, remiantis procentiniais dydžiais, apie kuriuos pagal 6 straipsnio 2 dalį praneša valstybės narės, nurodomi kiekiai, į kuriuos galima atsižvelgti 2021–2030 m. vertinant jų atitiktį pagal 9 straipsnį. Visų valstybių narių kiekių sumai viršijant bendrą 100 milijonų kiekį, kiekvienos valstybės narės kiekiai proporcingai sumažinami, kad bendra suma nebūtų viršijama.

5. Šis įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 13 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

5 straipsnis

Lankstumo priemonės metinėms riboms pasiekti

1. Valstybės narės gali pasinaudoti šio straipsnio 2–6 dalyse ir 6 bei 7 straipsniuose nustatytomis lankstumo priemonėmis.
2. 2021–2029 m. valstybė narė gali iš kitų metų pasiskolinti iki 5 % metinės išmetamo dujų kiekio kvotos dalies kiekį.
3. Valstybė narė, kurios išmetamas ŠESD kiekis tam tikrais metais yra mažesnis nei jos tų metų metinė išmetamo ŠESD kiekio kvota, atsižvelgdama į lankstumo priemonių panaudojimą pagal šį straipsnį ir 6 straipsnį, gali rezervuoti tą perteklinę savo metinės išmetamo dujų kiekio kvotos dalį vėlesniems metams iki 2030 m.
4. Valstybė narė gali iki 5 % metinės išmetamo dujų kiekio kvotos perleisti kitoms valstybėms narėms. Priimančioji valstybė narė gali panaudoti šį kiekį atitikčiai pagal 9 straipsnį užtikrinti tais pačiais metais arba kitais metais iki 2030 m.
5. Valstybė narė gali perleisti kitoms valstybėms narėms dalį savo tam tikrų metų metinės išmetamo dujų kiekio kvotos, kuri viršija tais metais jos išmestą ŠESD kiekį, atsižvelgiant į 2–4 dalyse ir 6 straipsnyje numatytų lankstumo priemonių panaudojimą. Priimančioji valstybė narė gali panaudoti šį kiekį atitikčiai pagal 9 straipsnį užtikrinti tais pačiais metais arba vėliau iki 2030 m.
6. Valstybės narės gali pasinaudoti kreditais iš projektų, suteiktais pagal Direktyvos 2003/87/EB 24a straipsnio 1 dalį atitikčiai pagal 9 straipsnį užtikrinti, netaikant jokių kiekybinių apribojimų ir vengiant dvigubo apskaitymo.

6 straipsnis

Tam tikroms valstybėms narėms po ES ATLPS leidimų sumažinimo skirtos lankstumo priemonės

1. Šio reglamento II priede yra išvardytos valstybės narės, kurios gali ribotai atšaukti ne daugiau kaip 100 milijonų ES ATLPS leidimų, kaip nustatyta Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio a punkte, bendrai atsižvelgiant į jų atitiktį pagal šį reglamentą.
2. II priede išvardytos valstybės narės iki 2019 m. gruodžio 31 d. praneša Komisijai apie ketinimus pasinaudoti ribotu leidimų atšaukimu neviršydamos II priede joms paskirto procentinio dydžio, kad užtikrintų savo atitiktį pagal 9 straipsnį.
3. Valstybei narei paprašius, pagal Direktyvos 2003/87/EB 20 straipsnį paskirtas vyriausiasis administratorius (toliau – vyriausiasis administratorius) atsižvelgia į 4 straipsnio 4 punkte nurodytą kiekį, vertindamas tos valstybės narės atitiktį pagal 9 straipsnį. Kiekvienais 2021–2030 m. laikotarpio metais pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 4 dalį atšaukiamas dešimtadalis pagal 4 straipsnio 4 dalį nustatyto leidimų kiekio.

7 straipsnis

Papildomas iki 280 mln. grynojo teršalų kiekio, pašalinto iš iškirstų miškų žemės, mišku apželdintos žemės, kultivuojamų pasėlių ir tvarkomų pievų, panaudojimas

1. Tiek, kiek valstybės narės išmetamas ŠESD kiekis viršija jos tų meto išmetamo kiekio kvotą, vertinant jos tų metų atitiktį pagal šio reglamento 9 straipsnį, galima atsižvelgti į kiekį, neviršijantį bendro grynojo pašalinto ir išmesto teršalų kiekio, susijusio su iškirstų miškų žeme, mišku apželdinta žeme, kultivuojamais pasėliais ir tvarkomomis pievomis, nurodytais Reglamento [ ] [LULUCF] 2 straipsnyje,sumos, jei išpildomos šios sąlygos:

   a) suminis kiekis, į kurį atsižvelgiama tos valstybės narės atveju, už visus 2021–2030 m. laikotarpio metus neviršija tai valstybei III priede nustatyto lygio;

   b) toks kiekis viršija Reglamento [ ] [LULUCF] 4 straipsnyje tai valstybei narei nustatytus reikalavimus;

   c) valstybė narė pagal Reglamentą [ ] [LULUCF] iš kitų valstybių narių neįgijo daugiau grynojo pašalinto ŠESD kiekio nei perkėlė ir

   d) valstybė narė įvykdė Reglamento[ ] [LULUCF] reikalavimus.

2. Jei priimamas deleguotasis aktas, skirtas miškų atskaitos lygiams atnaujinti remiantis nacionaliniais miškininkystės apskaitos planais pagal Reglamento [LULUCF] 8 straipsnio 6 dalį, Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus šio straipsnio 1 daliai keisti, kad būtų atsižvelgta į tvarkomos miško žemės apskaitos kategoriją pagal šio reglamento 12 straipsnį.

8 straipsnis

Taisomieji veiksmai

1. Valstybė narė, kurios pažanga, įvertinus pagal Reglamento (ES) Nr. 525/2013 21 straipsnį, yra nepakankama, per tris mėnesius Komisijai pateikia veiksmų planą, kuriame nurodo:

   a) veiksmus, kuriuos pagal šalies politiką ir priemones ir įgyvendinamus Sajungos veiksmus valstybė narė įgyvendins, kad įvykdytų konkrečius savo įpareigojimus pagal 4 straipsnį;

   b) šių veiksmų įgyvendinimo tvarkaraštį, pagal kurį galima kasmet įvertinti įgyvendinimo pažangą.

2. Europos aplinkos agentūra padės Komisijai vertinti veiksmų planus pagal savo metinę darbo programą.

9 straipsnis

Atitikties patikra

1. 2027 m. ir 2032 m., jei peržiūrėtas valstybės narės išmestas ŠESD kiekis viršys jos kurių nors konkrečių to laikotarpio metų metinę išmetamo dujų kiekio kvotą, pagal šio straipsnio 2 dalį ir lankstumo priemones, naudojamas pagal 5–7 straipsnius, bus taikomos šios priemonės:

a) prie kitų metų valstybės narės išmetamo ŠESD kiekio skaičiaus bus pridedama CO_2 ekvivalento tonomis išreikštas išmesto ŠESD kiekio perviršis, padaugintas iš 1,08 dydžio koeficiento, laikantis pagal 11 straipsnį priimtų priemonių, ir

b) valstybei narei laikinai uždraudžiama perleisti kokią nors savo metinės išmetamo dujų kiekio kvotos dalį kitai valstybei narei tol, kol ji neužtikrins atitikties pagal šį reglamentą. Vyriausiasis administratorius šį draudimą įgyvendins 11 straipsnyje nurodytame registre.

2. Jei valstybės narės išmetamas ŠESD kiekis 2021–2025 m. laikotarpiu arba 2026–2030 m. laikotarpiu pagal Reglamentą [ ] viršijo jos pašalintą ŠESD kiekį, kaip nustatyta pagal to reglamento 12 straipsnį, iš tos valstybės narės metinės išmetamo dujų kiekio kvotos atimamas atitinkamų metų to perviršinio išmesto ŠESD kiekio CO_2 ekvivalentas tonomis.

10 straipsnis

Korekcijos

1. Kiekvienai valstybei pagal šio reglamento 4 straipsnį nustatytas kiekis pakoreguojamas, kad būtų atsižvelgta į:

a) pagal Direktyvos 2003/87/EB 11 straipsnį išduotų išmetamo ŠESD kiekio kvotų skaičiaus korekcijas, dėl kurių pasikeičia šaltinių aprėptis pagal tą direktyvą;

b) kvotų arba kreditų, atitinkamai išduotų pagal Direktyvos 2003/87/EB 24 ir 24a straipsnius, skaičiaus korekcijas, atsižvelgiant į tos valstybės išmesto kiekio sumažinimą, ir

c) kvotų, susijusių su išmetamu ŠESD kiekiu iš įrenginių, kuriems netaikoma ES ATLPS pagal Direktyvos 2003/87/EB 27 straipsnį, tuo laikotarpiu, kol ATLPS netaikoma, skaičiaus korekcijas.

2. Šio reglamento IV priede nurodytas kiekis pridedamas prie tame priede nurodytos kiekvienai valstybei 2021 m. paskirtos kvotos.

3. Komisija paskelbia atlikus tokias korekcijas gautus skaičius.

11 straipsnis

Registras

1. Komisija užtikrina tikslią apskaitą pagal šį reglamentą naudodamasi Sąjungos registru, įsteigtu pagal Reglamento (ES) Nr. 525/2013 10 straipsnį, įskaitant metinių išmetamo ŠESD kiekio kvotų, lankstumo priemonių pagal šio reglamento 4–7 straipsnius naudojimo, atitikties pagal 9 straipsnį ir aprėpties pasikeitimų pagal 10 straipsnį apskaitą. Vyriausiasis administratorius atlieka automatizuotas kiekvieno pagal šį reglamentą atlikto sandorio patikras ir, jei reikia, sandorius sustabdo, taip užtikrinant, kad nebūtų pažeidimų. Ši informacija turi būti prieinama visuomenei.

2. Komisijai pagal šio reglamento 12 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais įgyvendinama 1 dalis.

12 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytomis sąlygomis.
2. Šio reglamento 7 straipsnio 2 dalyje ir 11 straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo datos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 7 straipsnio 2 dalyje ir 11 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą, Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamiesi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 7 straipsnio 2 dalį arba 11 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

13 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Klimato kaitos komitetas, įsteigtas Reglamentu (ES) Nr. 525/2013. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

14 straipsnis

Peržiūra

Iki 2024 m. vasario 28 d. ir kas penkerius metus po to Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia ataskaitą apie tai, kaip šis reglamentas veikia, kiek juo prisidedama prie bendro ES tikslo iki 2030 m. sumažinti išmetamą ŠESD kiekį ir kiek juo prisidedama įgyvendinant Paryžiaus susitarimo tikslus, taip pat, prireikus, Komisija gali pateikti pasiūlymų.

15 straipsnis

Reglamento Nr. 525/2013/ES pakeitimas

Reglamentas Nr. 525/2013/ES iš dalies keičiamas taip:

1. 7 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) įterpiamas šis aa punktas:

„aa) nuo 2023 m. – X-2 metais jose išmestą Reglamento [Reglamentas dėl pastangų pasidalijimo, RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 2 straipsnyje nurodytų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmestų dėl žmogaus veiklos, kiekį, laikydamosi JTBKKK ataskaitų teikimo reikalavimų;“

2. 7 straipsnio 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Valstybės narės kasmet savo ataskaitoje praneša Komisijai apie savo ketinimus pasinaudoti Reglamento [RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 5 straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytomis lankstumo priemonėmis.“

3. 13 straipsnio 1 dalies c punktas papildomas šiuo vii papunkčiu:

„vii) nuo 2023 m. – informaciją apie nacionalinės politikos kryptis ir priemones, įgyvendinamas siekiant įvykdyti įpareigojimus pagal Reglamentą [RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, ir informaciją apie planuojamas papildomas nacionalinės politikos kryptis ir priemones, numatytas siekiant dar labiau apriboti išmetamą ŠESD kiekį, nei reikalaujama pagal tuo Reglamentu nustatytus įpareigojimus.“

4. 14 straipsnio 1 dalis papildoma šiuo f punktu:

„f) nuo 2023 m. – bendras prognozuojamas ŠESD kiekis ir atskirai įvertinti prognozuojami išmesti ŠESD kiekiai iš taršos šaltinių, kuriems taikoma Direktyva 2003/87/EB ir Reglamentas [RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.“

5. 21 straipsnio 1 dalyje įterpiamas šis c punktas:

„c) vykdant pareigas, nustatytas Reglamento [RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 4 straipsnyje. Atliekant vertinimą atsižvelgiama į Sąjungos politikos krypčių pažangą ir į valstybių narių pateiktą informaciją. Kas dvejus metus į vertinimą įtraukiama prognozuojama Sąjungos pažanga vykdant jos ŠESD mažinimo įsipareigojimą, taip pat prognozuojama valstybių narių pažangą vykdant jų įpareigojimus pagal šį reglamentą.“

6. 21 straipsnis papildomas šia 4 dalimi:

„Komisija gali teikti nuomones dėl valstybių narių pateiktų veiksmų planų pagal Reglamento [RPP] dėl valstybėms narėms nustatytų įpareigojimų 2021–2030 m. mažinti per metus išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį 8 straipsnio 1 dalį.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

1.4. Tikslas (-ai)

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas, kuriuo, kuriant atsparią energetikos sąjungą ir siekiant vykdyti įsipareigojimus pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį.

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje[23]

Politikos sritis: klimato politika

VGB veikla: Sąjungos ir tarptautiniu lygmeniu įgyvendinama klimato politika (VGB kodas 34 02 01)

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone, kuri bus priimta įgyvendinus bandomąjį projektą ir (arba) atlikus parengiamuosius veiksmus**[24]

X Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės galiojimo pratęsimu**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Šis pasiūlymas – vienas iš teisės aktų, kuriais įgyvendinamas 2030 m. klimato kaitos ir energetikos dokumentų rinkinys, dėl kurio Europos Vadovų Taryba sutarė 2014 m. spalio mėn., siekiant įgyvendinti uždavinį iki 2030 m. Europos Sąjungoje išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ekonomiškai efektyviai sumažinti bent 40 %, palyginti su 1990 m., ir prisidėti prie visuotinės klimato kaitos mažinimo.

Šis pasiūlymas – vienas iš dešimties Komisijos politinių prioritetų ir svarbus Energetikos sąjungos strateginės programos elementas.

1.4.2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla

1 konkretus tikslas

Stebėti pažangą ir tikrinti atitiktį valstybių narių įpareigojimams sumažinti išmetamą ŠESD kiekį pagal pasiūlymą, kad teisingu, ekonomiškai efektyviu ir aplinkosauginį naudingumą užtikrinančiu būdu ES mastu būtų įgyvendintas tikslas sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, sumažinti išmetamą ŠESD kiekį 30 %, palyginti su 2005 m.

Atitinkama VGV / VGB veikla

Klimato politika.

[23] VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

[24] Kaip nurodyta Finansinio reglamento 54 straipsnio 2 dalies a arba b punkte.

1.4.3. Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų padaryti tiksliniams gavėjams (tikslinėms grupėms).

Dėl šio pasiūlymo bus įgyvendintas tikslas iki 2030 m. ES mastu sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, sumažinti išmetamą ŠESD kiekį 30 %, palyginti su 2005 m.

Pasiūlyme, daugiausia remiantis BVP vienam gyventojui, taip išsprendžiant pagrindinį valstybių narių rūpestį dėl teisingumo, nustatomi nacionaliniai sektorių, kuriems netaikoma ATLPS, tikslai. Kadangi numatytos tikslų korekcijos dideles pajamas gaunančioms valstybėms narėms, taip pat patobulinamos esamos lankstumo priemonės ir sukuriama naujų, tikslą galima pasiekti ekonomiškai efektyviu būdu. Siekiant užtikrinti bendrą aplinkosauginį naudingumą, 2021 m. pradžios taškas, nuo kurio pradedama siekti tikslų, turi būti nustatomas remiantis istoriniais duomenimis apie išmetamą ŠESD kiekį, o naujosios lankstumo priemonės turi būti taikomos ribotai, kad nenutiktų taip, kad nebus įvykdytas tarptautinis ES įsipareigojimas iki 2030 m. bent 40 % sumažinti ES išmetamą ŠESD kiekį, palyginti su 1990 m.

Rekomenduojama rečiau atlikti atitikties patikras, t. y., kas penkerius metus, o ne kasmet, dėl to sumažės tiek valstybėms narėms, tiek Europos Komisijai tenkanti administracinė našta. Nei įmonėms, nei MVĮ, nei labai mažoms įmonėms neatsiranda jokių tiesioginio ataskaitų teikimo prievolių ar kitokių pasekmių.

Pasiūlymas skiriamas valstybėms narėms kaip institucijoms. Siūlomą politiką reikia įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu, todėl ji daugiausia poveikio turi nacionalinėms administracijoms. Priklausomai nuo to, kokio pobūdžio ir aprėpties nacionalines priemones įgyvendins valstybės narės, jos turės įtakos įvairiems susijusių sektorių suinteresuotiesiems subjektams.

Tolesnis poveikis priklausys nuo to, kokią nacionalinę politiką ir priemones pasirinks kiekviena konkreti šalis.

1.4.4. Rezultatų ir poveikio rodikliai

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

1 rodiklis. Iš sektorių, kuriems netaikoma ATLPS išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo ES lygis.

2 rodiklis. Išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo valstybėse narėse lygis.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Valstybės narės iki 2030 m. turi pasiekti savo nacionalinius išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslus. Jos turi įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu būtinas politikos kryptis ir priemones, taip pat teisės ir administracines nuostatas, kad laikytųsi pasiūlymo nuostatų. Komisija turi nustatyti atitinkamas įgyvendinimo priemones laikotarpiui po 2020 m.

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Klimato kaita yra tarpvalstybinė problema. Kadangi siūlomų veiksmų tikslo valstybės narės negali veiksmingai pasiekti veikdamos pavieniui, klimato politiką būtina koordinuoti visos Europos lygmeniu ir, kai įmanoma, pasaulio lygmeniu, todėl

pagal subsidiarumo principą ES veiksmai yra pagrįsti. ES ir jos valstybės narės kartu dalyvauja įgyvendinant Paryžiaus susitarimą. Dėl bendrų veiksmų ES gali siekti plataus užmojo aplinkosauginio tikslo, nepatirdama su lygybe ar veiksmingumu susijusių problemų. SESV 191–193 straipsniuose patvirtinama ES kompetencija klimato kaitos srityje.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Nors dabartinis Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo dar tik pradėtas įgyvendinti, jau matyti, kad valstybių narių įsipareigojimai buvo veiksmingi skatinant naujas nacionalinės politikos kryptis ir priemones, skirtas veiksmingai mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį to sprendimo taikymo srityje. Poveikį sustiprino tai, kad jis paskelbtas kaip 2020 m. rinkinio dalis kartu su kitomis ES klimato ir energetikos politikos priemonėmis, ypač skirtomis energijos vartojimo efektyvumui ir atsinaujinančiajai energijai skatinti. Keleto Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo sektorių, įskaitant pastatų, transporto, žemės ūkio ir atliekų, atveju didelė iki šiol pasiekta išmetamo ŠESD kiekio dalis gali būti siejama su tokiais veiksniai kaip technologiniai pokyčiai, atsiradę dėl politinio įsikišimo pagal 2020 m. rinkinio priemones. Apskritai, dėl Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo valstybės narės pradėjo aktyviau svarstyti naujas priemones, skirtas išmetamam ŠESD kiekiui sektoriuose mažinti, ir tai, kaip geriausia jas kurti. Nustatyta, kad Sprendimas dėl pastangų pasidalijimo lėmė ribotą papildomą administracinę naštą valstybių narių lygmeniu, tačiau gali būti galimybių sumažinti administracines išlaidas ES lygmeniu.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymu iki 2030 m. tęsiamas dabartinis ES pastangų pasidalijimo mechanizmas sektoriuose, kuriems netaikoma ATLPS, ir jis yra neatsiejama 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategijos ir Komisijos atsparios energetikos sąjungos ir perspektyvios klimato kaitos politikos pagrindų strategijos dalis. Ypač juo prisidedama prie ketvirtojo energetikos sąjungos aspekto mažinti ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro įgyvendinimo.

Jis dera su kitomis energetikos sąjungos dokumentų rinkinio dalimis, kaip antai energijos vartojimo efektyvumo dokumentų rinkiniu, kuriame itin daug dėmesio skiriama pastatų energijos vartojimo efektyvumui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos dokumentų rinkiniu, taip pat ir su iniciatyva dėl transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo.

Valstybės narės atsako už politikos krypčių ir priemonių įgyvendinimą, kad įvykdytų savo įsipareigojimus. Tikimasi, kad kai kurios jų padės vykdyti ES įsipareigojimus atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

X Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota:**

– ☐ ☐pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo 2021 iki 2030 m.

– ☐ ☐finansinis poveikis – nuo 2019 iki 2031 m.

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

įgyvendinimo pradinis laikotarpis – nuo MMMM iki MMMM,

vėliau – visuotinis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)[25]

X Tiesioginis valdymas, vykdomas Komisijos

– ☐ padalinių, įskaitant Sąjungos delegacijų darbuotojus;

– ☐ ☐vykdomųjų įstaigų

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Netiesioginis valdymas**, biudžeto įgyvendinimo užduotis perduodant:

– ☐ trečiosioms šalims arba jų paskirtoms įstaigoms;

– ☐ tarptautinėms organizacijoms ir jų agentūroms (nurodyti);

– ☐ EIB arba Europos investicijų fondui;

– ☐ įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 208 ir 209 straipsniuose;

– ☐ viešosios teisės įstaigoms;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė, veikiančioms viešųjų paslaugų srityje, jeigu jos pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja valstybės narės privatinė teisė, kurioms pavesta įgyvendinti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę ir kurios pateikia pakankamų finansinių garantijų;

– ☐ asmenims, kuriems pavestas konkrečių BUSP veiksmų vykdymas pagal ES sutarties V antraštinę dalį, ir kurie nurodyti atitinkamame pagrindiniame teisės akte.

– *Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.*

Pastabos

Šis pasiūlymas yra dabartinio Sprendimo Nr. 406/2009/EB (Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo) tąsa, išlaikant tokias pačias valstybių narių stebėsenos ir ataskaitų teikimo prievoles ir tokias pačias Komisijos valdymo užduotis. Komisijai stebėti valstybių narių pažangą įgyvendinant jų įsipareigojimus pagal šį pasiūlymą ir toliau padės Europos aplinkos agentūra.

[25] Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje „BudgWeb“ http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Stebėsenos ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Pažangos stebėsena ir atitikties vertinimas bus grindžiami dabartine visapusiška stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema, iš dalies nustatyta SPP, o iš dalies Stebėsenos mechanizmo reglamente (Reglamentas (ES) 525/2013) ir jo įgyvendinimo nuostatose. Šiame pasiūlyme išlaikomas patikimas SPP nustatytas ataskaitų teikimo ir atitikties ciklas. Valstybėms narėms paliekamas įpareigojimas 2021–2030 m. laikotarpiu laikytis metinių išmetimo ribų ir linijinės trajektorijos, tačiau faktinė atitikties patikra bus rengiama nebe kasmet, o kas 5 metus.

Komisija ir toliau tikrins kasmet valstybių narių pateikiamus duomenis apie išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekį, taip užtikrinant, kad atitikties vertinimas būtų grindžiamas tiksliais duomenimis. Europos aplinkos agentūra ir toliau koordinuos pateiktos informacijos skaidrumo, tikslumo, nuoseklumo, palyginamumo ir išsamumo kontrolę.

Pagal dabartinius reikalavimus valstybės narės ir toliau turės kas antrus metus teikti ataskaitas apie siekiant pagal šį pasiūlymą joms paskirtų privalomų tikslų įgyvendintas politikos kryptis ir priemones, taip pat išmetamo ŠESD kiekio prognozes.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Kad valstybės narės nepraneš apie savo per metus išmestą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį arba nepraneš apie jį laiku.

2.2.2. Informacija apie įdiegtą vidaus kontrolės sistemą

Kadangi jau yra gerai įtvirtinta valstybių narių išmetamo ŠESD kiekio metinių ataskaitų teikimo sistema, nustatyta Stebėsenos mechanizmo reglamente, jau egzistuoja procedūros, kuriomis užtikrinama, kad ataskaitos apie išmestą ŠESD kiekį būtų pateiktos laiku ir kad būtų galima padėti bet kuriai valstybei narei, kuri savo ataskaitų teikimo prievolės nevykdo.

2.2.3. Kontrolės sąnaudų ir naudos apskaičiavimas ir numatomo klaidų rizikos lygio vertinimas

Klaidos rizikos nėra.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Valstybių narių pažangos siekiant jų įsipareigojimų pagal šį pasiūlymą stebėsena grindžiama gerai įtvirtinta dabartine jų išmetamo ŠESD kiekio metinių ataskaitų kokybės kontrolės ir tikrinimo sistema. Taip užtikrinama, kad visi su pateiktais išmetamo ŠESD kiekio duomenimis susiję trūkumai arba pažeidimai būtų pastebėti ir ištaisyti laiku, prieš tikrinant atitiktį.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-ės)

- Dabartinės biudžeto eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
		DA / NDA[26]	ELPA šalių[27]	šalių kandidačių[28]	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
2	34.02.01[29]	DA	NE	NE	NE	NE
2	07.02.06[30]	DA	TAIP	TAIP	TAIP	NE
5	34,01 %	NDA	NE	NE	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės: **Netaikoma**

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA	ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų valstybių	pagal Finansinio reglamento 21 straipsnio 2 dalies b punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

[26] DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.
[27] ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.
[28] Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.
[29] Išmetamo ŠESD kiekio mažinimas (klimato kaitos švelninimas).
[30] Subsidija Europos aplinkos agentūrai

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

]

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms santrauka

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	Tvarus augimas. Gamtos ištekliai

Klimato politikos GD			**2017** metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai				**IŠ VISO**
•Veiklos asignavimai										
34 02 01	Įsipareigojimai	(1)			0,900					**0,900**
	Mokėjimai	(2)			0,540	0,360				**0,900**
07 02 06	Įsipareigojimai	(1a)			0,200	0,200				**0,400**
	Mokėjimai	(2a)			0,200	0,200				**0,400**
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami iš konkrečių programų rinkinio lėšų[31]										
Biudžeto eilutės numeris		(3)								
IŠ VISO asignavimų Klimato politikos GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3			1,100	0,200				**1,300**
	Mokėjimai	=2+2a +3			0,740	0,560				**1,300**

[31] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)			1,100	0,200				**1,300**
	Mokėjimai	(5)			0,740	0,560				**1,300**
•IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **2 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	Įsipareigojimai	=4+ 6			1,100	0,200				**1,300**
	Mokėjimai	=5+ 6			0,740	0,560				**1,300**

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
•IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų iš konkrečių programų rinkinio lėšų		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS** (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	=4+ 6			1,100	0,200				**1,300**
	Mokėjimai	=5+ 6			0,740	0,560				**1,300**

Siūlomos priemonės bus vykdomos naudojant programos LIFE finansinį paketą ir šiek tiek jas vykdys Europos aplinkos agentūra, kaip susitarta pagal 2014–2020 m. DFP.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	**5**	„Administracinės išlaidos“

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2017 metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai				**IŠ VISO**
Klimato politikos GD									
•Žmogiškieji ištekliai		0,402	0,402	0,606	0,606				**2,016**
•Kitos administracinės išlaidos				0,015	0,015				**0,030**
IŠ VISO Klimato politikos GD	Asignavimai	0,402	0,402	0,621	0,621				**2,046**

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ**	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,402	0,402	0,621	0,621				**2,046**

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		2017 metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai				**IŠ VISO**
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos **1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS**	Įsipareigojimai	0,402	0,402	1,721	0,821				**3,346**
	Mokėjimai	0,402	0,402	1,361	1,181				**3,346**

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

☐ ☐Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus ⇩			**2017** metai		**2018** metai		**2019** metai		**2020** metai								**IŠ VISO**	
	REZULTATAI																	
	Rūšis 32	Vidutinės sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Skaičius	Sąnaudos	Bendras skaičius	Iš viso sąnaudų
1 KONKRETUS TIKSLAS																		
- Rezultatas	Viešojo paslaugų	0,900					1	0,900									1	0,900
- Rezultatas	IT plėtojimas	0,200					1	0,200	1	0,200							2	0,400
- Rezultatas																		
1 konkretaus tikslo tarpinė suma							2	1,100	1	0,200							5	3,100
2 KONKRETUS TIKSLAS ...																		
- Rezultatas																		
2 konkretaus tikslo tarpinė suma																		
IŠ VISO SĄNAUDŲ							2	1,100	1	0,200							3	1,300

[32] Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Santrauka

☐ ☐Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimų nenaudojama

X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti administracinio pobūdžio asignavimai naudojami taip:

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	2017 metai	**2018** metai	**2019** metai	**2020** metai		**IŠ VISO**
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA						
Žmogiškieji ištekliai	0,402	0,402	0,606	0,606		**2,016**
Kitos administracinės išlaidos			0,015	0,015		**0,030**
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,402	0,402	0,621	0,621		**2,046**

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ[33]								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos								
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ								

IŠ VISO	0,402	0,402	**0,621**	**0,621**				**2,046**

Žmogiškųjų išteklių ir kitų administracinio pobūdžio išlaidų asignavimų poreikiai bus tenkinami iš GD asignavimų, jau paskirtų priemonei valdyti ir (arba) perskirstytų generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

[33] Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

☐ ☐Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškųjų išteklių nenaudojama.

X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą surašyti etatų vienetais

	2017 metai	**2018** metai	2019 metai	**2020** metai			
•Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)							
34 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	3	3	4	4			
XX 01 01 02 (Delegacijos)							
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
• Išorės darbuotojai (etatų vienetais: etato ekvivalentais)[34]							
34 01 02 01 (CA, SNE, INT finansuojami iš bendrojo biudžeto)			1	1			
XX 01 02 02 (CA, LA, SNE, INT ir JED delegacijose)							
XX 01 04 **yy** [35] - būstinėje							
XX 01 04 **yy** [35] - delegacijose							
XX 01 05 02 (CA, SNE, INT – netiesioginiai moksliniai tyrimai)							
10 01 05 02 (CA, SNE, INT – tiesioginiai moksliniai tyrimai)							
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)							
IŠ VISO	**3**	**3**	**5**	**5**			

34 yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) perskirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Kadangi šis pasiūlymas yra dabartinio Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo tąsa, ir toliau dirbs dabartinė Klimato politikos GD AD komanda. Nuo 2019 m. reikės papildomo AD pareigūno, kuris teiktų klientų aptarnavimo paslaugas valstybių narių atstovams, taip pat kurtų ir tvarkytų dabartinio Sąjungos registro, kuris yra sudėtinga ir būtina sistema, SPP dalį.
Išorės darbuotojai	Reikės sutartininko (CA), kuris teiktų paramą perėjimo nuo dabartinio prie naujojo Sprendimo dėl pastangų pasidalijimo ir jų abiejų taikymo etapuose 2019–2020 m., ir padėtų naujosios iniciatyvos pradžios etape.

[34] CA – sutartininkas („Contract Agent“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Junior Expert in Delegations“).

[35] Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės darbuotojams, finansuojamiems iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą.

☐ ☐Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

☐ ☐Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą.

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

X Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.

Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę, įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

X Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.

☐ ☐Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:

– ☐ ☐nuosaviems ištekliams

– ☐ ☐įvairioms įplaukoms

mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė:	Einamųjų finansinių metų biudžeto asignavimai	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis[36]						
		N metai	**N+1** metai	**N+2** metai	**N+3** metai	Atsižvelgiant į poveikio trukmę, įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
……. straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-ioms) daromas poveikis.

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

[36] Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo sąnaudų.